

§ 18

Reviderade riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m.
Dnr 3.1.1-368/2021

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förslaget till reviderade riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Stockholms stads nuvarande riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m. antogs av kommunfullmäktige 2004-01-19 och uppdaterades 2012-12-17. Riktlinjerna behandlar egenavgifter för insatser till vuxna personer aktuella inom individ- och familjeomsorgen (inklusive socialpsykiatri).

Socialförvaltningen har i samarbete med stadsledningskontorets social- och skoljuridiska enhet vid juridiska avdelningen och stadsdelsförvaltningarna/Enheten för hemlösa reviderat riktlinjerna. Syftet med riktlinjerna är att de ska leda till en likvärdig tillämpning i handläggningen av egenavgifter i staden.

Egenavgift är den avgift som kommunen kan ta ut av den enskilde för en tjänst. Bestämmelserna om egenavgifter i *socialtjänstlagen* (2001:453), SoL, skiljer på *stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär* och *andra stöd- och hjälpinsatser*. Avgifterna regleras i 8 kap. SoL. Beslut om egenavgift fattas enligt 8 kap. 1 § SoL. Möjlighet att helt eller delvis efterge ersättningsskyldigheten regleras i 9 kap. 4 § SoL.

I de reviderade riktlinjerna har dispositionen ändrats och nya avsnitt lagts till för att förtydliga handlägningsförfarandet och hanteringen av egenavgifter. Bland annat har ett avsnitt om egenavgifter för olika målgrupper lagts till och tabell för egenavgifter uppdaterats och lagts in i riktlinjerna. Vidare har en lathund för handläggning av egenavgifter tagits fram och lagts till som bilaga till riktlinjerna.

Den huvudsakliga förändringen i de reviderade riktlinjerna avser hantering av fakturering av egenavgift till den enskilde. Ändringen innebär att placerande stadsdelsförvaltning/Enheten för hemlösa alltid ska betala hela vårdavgiften (inklusive egenavgiften) till

vårdgivaren och fakturera den enskilde beslutad egenavgift. I de fall den enskilde är berättigad till försörjningsstöd till egenavgiften kan det vara aktuellt med en intern fakturering till enhet för ekonomiskt bistånd, beroende på lokala rutiner.

De reviderade riktlinjerna innebär ingen ändring i vilka egenavgifter som tas ut från den enskilde. Den enda förändring som genomförts är att den del som avser kost har höjts i budget 2022 från tidigare 86 kr per dygn till 97 kr per dygn. Höjningen motsvarar 0,2 procent av prisbasbeloppet.

Socialförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 25 april 2022.

Yrkanden

Jan Jönsson (L), Mattias Keresztesi m.fl. (M), Mariana Moreira Duarte (MP), Kristin Jacobsson (C), Michaela Hollis (KD) och Linnéa Vinge (SD) yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Jackie Nylander m.fl. (V) och Lotten Hammar m.fl. (S) yrkade

1. att socialnämnden godkänner förslaget till reviderade riktlinjer för handläggning av egenavgifter för vuxna i hem för vård eller boende (HVB), familjehem m.m. med tillägg att avgift ej ska tas ut för placering i skyddat boende för våldsutsatta,
2. att ärendet överlämnas till kommunstyrelsen, samt
3. att därutöver anföra

I förslaget till reviderade riktlinjer för avgifter inom socialtjänsten görs inga större förändringar mer än att avgiften för kost ökar för att harmonisera med avgifterna inom äldre och funktionshinder samt att själva hanteringen av fakturorna förändras.

När en våldsutsatt (oftast kvinna) blir placerad i skyddat boende förutsätter det att socialtjänsten anser att den enskilde har behov av detta för att undkomma vidare våld och i många fall räddar placeringen liv. Idag tar Stockholm stad ut en avgift på 167 kr/dygn (70kr/dygn om det ej ingår mat) för en sådan placering vilket vi menar är felaktigt. Kvinnor som flyr undan mäns våld ofta tillsammans med sina barn är inte som vilken placering inom socialtjänsten som helst, det handlar om att rädda liv och i många fall har kvinnan inte något annat val. Många som utsätts för våld i nära relation och behöver en placering på skyddat boende är

utsatta för ekonomiskt våld vilket gör att det kan vara svårt att ansöka och bli beviljad ekonomiskt bistånd för avgiften vilket är alternativet om den enskilde ej kan betala själv. Vidare är det ofta kostsamt att fly undan våld och starta ett nytt liv varav kommunen inte bör sätta ytterligare ekonomisk press, ekonomin ska aldrig sätta hinder för att någon tackar ja till placering i skyddat boende. Vi menar att staden kan stå för denna kostnad vilket skulle innebära några miljoner årligen beroende på antalet placeringar vilket vi menar är rimligare än att våldsutsatta kvinnor ska stå för denna kostnad.

Beslutsordning

Ordföranden ställde framställda förslag till beslut mot varandra och fann att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Jackie Nylander m.fl. (V) och Lotten Hammar m.fl. (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna gemensamma yrkandet.

Ersättaryttrande

Anna Rantala Bonnier (Fi) ställde sig bakom Vänsterpartiets och Socialdemokraternas gemensamma yrkande samt reservation.